

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Fejérváry a magyar nyelvért.

A honvédelmi miniszter legújabb rendelete.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bizalmas jellegű rendeletet intézett a honvédkerületi parancsnokságokhoz, melyben szigorú utasításokat ad és intézkedéseket tesz, hogy a m. kir. honvédség egészen azzá legyen, minek lennie kell: magyarrá. Kimondja a rendelet, hogy a honvédség szolgálati és oktatási nyelve kizárólag magyar, tehát az altiszteknek, honvédeknek és a magyarul tudó ujoncoknak megtiltandó, hogy másként mint magyarul beszéljenek, az oktatóknak pedig megtiltandó, hogy közvetlenül az anyanyelvükön érintkezzenek a nem magyar ajku ujoncokkal.

A rendelet, a bevezető rész után ekként szól:

A szolgálati szabályzat III. rész 1. §-a módosításra szorul. Az idézett rész 6. pontjában a szolgálati nyelvre a következőket mondja:

„A honvédség szolgálati nyelvének ismerete a tiszt és a hadapród számára szükséges, a legénységi állomány többi egyénei számára fontos; az utóbbiaknak igyekezniük kell, hogy azt legalább

annyira elsajátítsák, a mennyire szolgálataukra szükséges;” — ekként módosítandó:

„A magyar királyi honvédségben, a horvátországi kivétellel, ugy a szolgálati, mint az oktatási nyelv kizárólag magyar.”

Rendkívül érdekes rész a rendelet indokolása, illetve a renDELETEHoz csatolt utasítás:

1. „A bevonuló ujoncok közül azoknak, a kik magyarul értenek és beszélnek, valamint az összes altiszteknek az (öreg) honvédeknek szigorúan megtiltandó, hogy a magyaron kívül más nyelven beszéljenek; kivéve azon esetet, ha a magyarul mondottat oktatás céljából a megérthetés végett az illető anyanyelvén csakis ismételniük kell.

Mert tessék megfigyelni, hogy még a kik magyarul tudnak is, mert kisebbségben vannak, idegen nyelven beszélnek és így megtörténik aztán, hogy az ujoncok a bevonulás után is újra csak kizárólag az anyanyelvükön beszélnek; nekik tehát fel nem tűnik, hogy a csapatnál a szolgálati nyelv követeltetnék vagy hogy az szükséges lenne.

De ha mindjárt a bevonulás után figyelmeztetjük őket, hogy a szolgálati nyelv tudása nemcsak kötelező, hanem mindenkinek hasznos is, akkor ők is észre térnek, belátják a szükségességét és legnagyobb része igyekezettel fog neki esni a magyar nyelv elsajátításának; a vezényszavakra jobban fognak ügyelni, mert hamar rájönnek, hogy azokkal is bővítik ismereteiket, szóval minden előforduló magyar szó iránt inkább érdeklődnek.

Meg kell tehát tiltani azt, hogy az oktatók közvetlenül az anyanyelvükön érintkezzenek a nem magyar ajku ujoncokkal; hanem először okvetlenül magyarul magyarázandó meg minden, a mondottat ismételtessék azután olyanokkal, a kik magyarul tudnak, azután pedig azokkal, — az ujoncok anyanyelvén — a kik magyarul értenek.

Tehát az altiszt megmagyarázza p. o. az állást magyarul, erre ezt egy magyarul tudó emberrel magyarul ismételteti; most egy magyarul értő emberrel elmondhatja a legénység anyanyelvén, mely eljárás mellett mindenki tanul.

Ezáltal az oktató megtakarítja ma-

A BÁCSCKA tárcája.

A próba.

Irta: **Beér Miklós.**

A nőről, férfitársaságok eme kimeríthetetlen témájáról folyt a beszéd. Mindenki elmondott egyet-mást a saját élményeiből, tapasztalataiból, melyeket ezen a téren szerzett, s Zsigrai, a deresedő fejű börszetudósító, ki pályáját mint érzelmes lyrai versek írója kezdte, figyelmesen hallgatta fiatalabb társai beszélgetését, a nélkül, hogy beleszólt volna a társalgásba.

— No de ez még sem járja, kiáltott fel egyszerre egy dús fürtökkel ékeskedő novellista, hogy míg mi itt egymásután fecseglünk el a legjobb tárca témáinkat, addig ez a Zsigrai hallgatással akarja visszahódítani azokat az aranyakat, a miket a tegnapi alsósban elszalasztott. No öreg légy egyszer te is hasznos tagja a társadalomnak, s mondj el valamit, a miből esetleg egy százhusz soros kikerülne.

— Már fiam, nem törődöm vele megírod-e vagy sem, de én csak elmondom, hogyan mentem lépre a legelső kis lánynak, a ki szerelmes volt — belém.

A társaság tagjai közelébb huzták székeiket az asztalhoz, s úgy hallgatták meg az öreg tőzsde tudósító elbeszélését.

* * *

Szép idők voltak azok fiuk. A hónapos szobáknak, huszonötkezdáró ebédnek, a hölgyecigaretáknak s a birkóstolás egyéb járulékaiknak soha vissza nem térő napjai.

A verseimet hozták már a folyóiratok, egy kötetemet, „Sötét dalok” volt a címe, harminchét példányban kapkodta szét a közönség, a lapok kritikái megvergették kisdéd vállaimat, szóval eljutottam abba a stádiumba, a mikor az embernek „tehetséges fiatal íróknak” a címe.

Ebben az időtájjban egy fekete szemű szép leánnyal ismerkedtem meg, ki nagy-nénje trafikjában szolgálta ki a vevőket.

— Szóval a csunya trafikosnénk csinos unokanővérei, még a mult századról ránk maradt találmány.

— Mi közöd hozzá. Semmi sem új a nap alatt, mondta a tudós Akibarabbi s akkor bizonyára a te viceidre célzott.

Szóval a kis trafikos kisasszony igen megtetszett nekem annyira, hogy a legsötétebb trabukókat is világosoknak láttam, ha az ő rózsás ujjacskái roppogtatták meg. Viszonzásképp ő végig olvasta a „Sötét dalok”-at s midőn visszaadta, kijelentette, hogy

néhányat leirt közülük, hogy adandó alkalmal valamely barátomje Emlékkönyvébe beleírhasssa.

— Szegény barátnók.

Nem részletezek tovább, csak arra szoritkozom, hogy egy szép júniusi délután kartkarba öltve sétáltunk a budai vár kertjében.

De ennél tovább sohasem engedett menem. Ha néha célzást tettem a szerelem bájos kis heroldjára, a csókra, elpirult.

— Hova gondol? Nem vagyok én olyan féle lány.

— De mikor úgy szeretem.

— Én is magát, felelte ilyenkor s rám emelte bársonyos nagy fekete szemét, szép halovány arcán rózsás pir ömlött végig, s finom metszésű piros ajkai mintha megremegtek volna.

Egy ilyen alkalommal nem tudtam parancsolni indulatomnak. Amint ott állott előttem könnyű, szelid piros bluzában, birtelen átöleltem s nem törődve avval, hogy az ajtó minden pillanatban nyilhat, orozva tapadtam édes lágy ajkaira: ajkon csókoltam őt.

Soha azt a lenéző, megvető tekintetet el nem felejttem, a mit ekkor vetett rám, de a következő pillanatban, bár a szeme tele szökölt könnyel, már mosolygott s félig negédesen, félig komolyan, de kissé reszkető hangon vagta szemeimbe a szentenciát.

gának azt, hogy a mondottat a legénység anyanyelvén ismétlje, de egyszersmind meggyőződik arról, hogy a mit mondott, azt az emberek meg is értik; továbbá elérte azt, hogy az ismétlő ember a magyarzó szavakat szájában megforgatja, hogy a többiek fülei pedig azt ismételten magyarul hallhatják; eléri azután azt is, hogy a magyarul értő emberek értelmi fokát fejleszti és végül pedig azt is, hogy a nem magyar legénység az elsajátítandó dolgot egy magához hasonló embernek eszejárása szerint hallja helyesen elmondani azt, a mit a magyarul mondottakból félig-meddig megértett, vagy talán félre értett.

Ilyen eljárás eleinte természetesen lassan megy és végtelen türelmet követel, a miben azonban minden októnak magát gyakorolnia kell, mert jegyezzük meg, hogy az oktatásnál a türelmetlenség az oktatás eredményének legnagyobb akadálya. Önmagát hátráltatja az, a ki nem türelmes, nem nyugodt és higgadt az oktatásnál.

Az említett eljárás mellett még egy nagy előnyben részesülünk: megtanuljuk azt, hogy miképen kell a legénységgel beszélni, hogy az minket megértse.

2. Hasonló eljárás alkalmazandó a szolgálaton kívüli érintkezésnél is és itt is szigorúan ellenőrzendő a szolgálati nyelv használata.

Ezen tilalomba bevonandó mindenki, a ki egyáltalán az ujonccal érintkezhetik, egész a markotányosig.

3. Az ugynevezett szakiskolákban az írás- és olvasással egyetemben a szolgálati nyelv tanítását is elő kell venni.

— Maga egy... tolakodó.

És ettől fogva még sokkal tartózkodóbb volt velem szemben s a hogy tehettem, boszantott. A verseimet nem olvasta el, a kalapomat izléstelennek találta s mikor egy fél délutáni keresés után új nyakkendőt vásároltam s avval állítottam be hozzá, csodálkozva kérdezte, mi ütött hozzám, hogy nyakkendő helyett szalvétát kötöttem fel.

S én napról napra jobban szerettem őt. Ugy voltam vele, mint az illatos pompázó rózsával, mit a tövisaitól nem szakaszhat le az ember s kénytelen beérni avval, hogy finom illatában csak messziről gyönyörködjenek.

Szerettem, tudta s ő is szeretett; láttam a tekintetéből, de ez a kölcsönös nagy szerelem nem eredményezett mást, mint az édes vágyak szeliden zsongó fájdalmát, a hasztalan epedés vágyakozó sóhajtásait.

Egyszer aztán megembereltem magamat. Hozzáléptem s míg a kezét megfogtam, ilyen féle beszédet tartottam neki:

— Kisasszony, én kegyedet szeretem. Nem is élhetek kegyed nélkül. Akar-e az enyém lenni? Én magát feleségül veszem. (Fiúk ne lökdössétek oldalba egymást. Nincs nevetni való azon, hogy én így belemeledtem az emlékeimbe).

Zombor, 1902. július hó 18.

Vizsgálat dr. Drakulits választása ellen. A Drakulits megválasztására kiküldött bizottság a működését szerdán délután befejezettnek nyilvánította a hitközségi választmány legnagyobb ámulatára és a készen levő kocsihoz kihajtatott egyenesen a vasuti állomásra. A bizottság működését a helybeli szerb értelmiség egyoldalunak állítja, mivel a petíció föl sem lett olvasva és másrészt a szabálytalanságokkal vádolt egyházi választmány a petícióban foglaltakra meg sem lett hallgatva. Ugyanis a vizsgáló bizottság meg sem kísérelte annak megállapítását, hogy azok az indokok, melyek alapján bizonyos szavazók a szavazási urnától elutasították, hogy azok realis okok voltak-e, továbbá a főkönyvekbe be sem tekintettek és így nem szorítottak annak a körülménynek a konstataására, hogy tényleg több egyszerű választó van, kik közül az egyik ilyen, a másik pedig olyan szám alatt van bevezetve, továbbá, hogy a szavazati lajstromba olyan egyének is fel vannak véve, kik tényleg párbér hátrálékban vannak és így szavazati joguk de facto nincsen. Dr. Vujits János ebbeli előterjesztését, hogy hallgattassanak meg mindazok, kik a petíciót aláírták, arra nézve, hogy tudják-e mit irtak alá, avagy hogy ők irták-e alá, elvetették, míg a Másits part előnyére szóló körülményeket a legmesszebbmenő részletekig kifejtették és a jegyzőkönyvbe felvették. Voltak oly jelek, hogy az egész hitközségi választmány a jegyzőkönyvvezetővel együtt a vizsgáló bizottságot a hivatalos helyiségben magára hagyta és a bizottságot abba a helyzetbe hozta, hogy a jegyzőkönyvet a kiküldött bizottság egyik tagjának kellett folytatni. A bizottság tagjai közül dr. Musiczky Döme (radikális párti) vitte a főszerepet, míg a többi kettő, névszerint: Nikolajevits Milán (pártonkívüli) és Magarasevits Jován (önálló párti) annyira nem avatkoztak a vizsgálat irányításába, hogy egy kérdést sem intéztek a beidezettekhez. Szerdán délután a vizsgálat befejezettnek nyilvánítása után összeszedték a jegyzőkönyvi ivateket, anélkül, hogy azokat összevarták és a hitközség pecsétjével ellátták volna és — a mi fő — a jegyzőkönyvvezetőjének és a bizalmi férfiaknak aláírása híján egyszerűen fölkeltek és a helyiséget elhagyták. Dr. Drakulits Pál csütörtökön reggel, míg Kupuszarevits Lyubomir csütörtökön délután már Karlócára utaztak, mivel az igazolási vita alkalmasint pénteken délután lesz. Mint biztos forrásból értesülve vagyunk, a kongresszus működése — most vasárnap tavaszig el lesz napolva, így hát a zombori, kikindai és ópazuai választások ér-

vényessége felett még ehéten a kongresszusnak okvetlenül döntenie kell.

Keresztszentelés.

Az újtemplom tornyának két keresztjét hittünk szent szimbolumát, mely a magasban messze vidékre fogja hirdetni városunk r. k. közönségének hithűségét, jövő vasárnap délután fogják beszentelni és a tornyok csúcsán elhelyezni.

A templomépítő bizottság a beszentelési aktus végzésére első sorban Fejér Gyula apátplébánost kérte fel, az apátplébános ur azonban nagy sajnálattal tudatta a bizottsággal, hogy miután városunkból távol van, nem teljesítheti a bizottság kérését, hanem levélben felkérte erre Meszner István bezdáni apátplébánost.

Erre a templomépítő bizottság is elharozta, hogy a beszentelésre Meszner István apátplébánost kéri fel és e célból kiküldte Latinovits Szaniszló bizottsági jegyzőt, ki Muzsik István káplánnal Bezdánba kiszállván az apátplébánost felkérték, ki meg is ígerte, hogy a beszentelést teljesíteni fogja.

Fejér Gyula apátplébános az építő bizottságnak 200 koronát küldött oly célból, hogy abból a keresztet ruhaposztóval vonassanak be, mely posztó a keresztet elhelyezőinek jut öltözetre ajándékol, a fennmaradó összeg pedig a kőműves és ács munkásoknak a szokásos bokréta tünepélyi áldomásra fog fordítatni.

A keresztszentelés aktusa a következő sorrendben fog lefolyni:

Az építő bizottság vasárnap délután 1/2 4 órakor összegyűl az újtemplom déli oldal bejárata előtti terrasán és megvárja a felszentelési aktusra megérkező Meszner István apátplébánost.

Az apátplébános megérkezése után veszi kezdetét az tünep. Latinovits Szaniszló a bizottság jegyzője felolvassa az északi kereszt gömbjébe elhelyezendő memorandumot.

Enek felolvasása után Meszner István apátplébános, diszes apáti ornátusban a lelkészek segédletével beszenteli a keresztet. A beszentelés után Muzsik István magyar, Pfalz Jakab német és Agatits Boldizsár bunyevác nyelvű szent beszédeket fognak

A leány — Jolánnak hitták, ha jól emlékszem — sokáig nézett rám, álmodozó boldog mosolylyal s aztán így szólt:

— Három hétig ne jöjjön ide, akkor jöjjön el s én megmondom, leszek-e a felesége, vagy sem.

Abban az időben egy udvari szobát laktam. Az udvar inkább kert volt, néhány remek vadgesztenye fa állott rajta, melynek subogó, tde lombjai áthajoltak a folyosó vasrácsa felett és én divánon heverve a nyitott ablakkal szemben gyönyörködtem a holdnak és csillagoknak a galyakon átszűrődő fényében.

Egyszerre kopogás hallatszott ajtómon.

— Szabad! szóltam és talpra ugortam.

Látogatóm nő volt. Karcsú, gyöngéd termete után itélve igen fiatal.

Elfogódva állott meg az ajtónál és fátyola alól kíváncsian nézegette szobám egyszerű berendezését.

Gondoltam, valami ábrándos, kékszemű leánya, kit kíváncsivá tett a „Sötét dalok”-ban megénekelt szomorú egyedül valóságom. A szerkesztőséghez sok lányirásos levélke érkezett akkor, mely címet, vallásomat és családi körülményeim, tudakolta.

— Itt lakik Zsigrai Sándor, kérdezte a lányka alig hallható hangon.

— Én vagyok Zsigrai, szóltam meg hajtva magam előtte. Szolgálatára lehetek valamiben?

Fejét negédesen oldalt billentette s úgy mondta:

— Én régóta ismerem Önt.

— Hogyan, akkor én okvetlen ismer-ném kegyedet. Hisz nem olyan, hogy egy-hamar el lehetne feledni. (Hiában véremlen volt, hogy szépet mondjak a nőnek).

— Ó, én csak úgy szellemileg ismerem Önt, válaszolta alig hallható hangon.

— Olvasott talán valamit tőlem?

— Tudtommal mindent, amit eddig irt. A könyvét meg kívülről tudom.

Napoleon érzése, midőn a három császárt megverte, valóságos egykedvűség volt ahhoz a diadalérzéshez képest, mely akkor elfogott.

Azután beszélgetni kezdttünk s ő oly kedvesen csevegett, hogy én rövid idő múlva már nem is figyeltem arra, hogy mit mond, hanem csak gyönyörködtem édes hangjának muzsikájában. Ugy tñnt fel, mintha dacára az arcát borító fátyolnak és szobám sötétségének, mert lámpást nem gyújtottam, lát-nám hamvas, fehér arcát és ibolyakék, szelid szemeit.

— Édes kis kisasszony, szóltam hozzá, kegyed most elmegy innen az álmodozótól s

mondani. A szent beszédek után a filharmonikusok zenekara egy egyházi dalt fog eljátszani és ennek hangjai mellett huzzák fel a keresztet a tornyok csúcsára, és azokat ott Ullrich Vince és Angyal János építőmesterek fogják elhelyezni.

A keresztelés alkalmával egyúttal a szokásos bokréta ünnepély is meg lesz tartva. Az építő munkások kendőket, a kereszt feltűzők pedig arany gyűrűket kapnak emléktől.

A bokréta ünnepélyhez járultak adományokkal Bugarszky és Popov 12, Szinger Adolf 6, Czetti Mária 6, Czuczánits Ferenc 6, Schlieszer testvérek 25, Schlieszer fióküzlet 3, Topálovits M. 5 kendőt, Spitzer Sándor 3 nadrághoz szövetet és Pock Lászlóné 3 berámázott angyalképet. Schön Adolf cég 4 imakönyvet és 100 szentképet, a Weidinger S. és Zs. 100 szentképet és végül Falcione Lőrinc 1000 szentképet fognak a nép közt és Császka György érsek 75 arcképet pedig iskolák, egyesületek és testületek között fogják kiosztani a nap emlékére.

A bokréta ünnepély valóságos búcsú jellegével fog birni, és ezért az építő bizottság ez uton is felhívja városunk mézesbábosait és egyéb iparosait, hogy sátraikkal jelenjenek meg a bokréta ünnepélyre.

Arra is felkéri a bizottság városunk közönségét, hogy a kiteendő perselyekbe tegye le filléreit az újtemplomra, hogy ez a gyűjtés is szép emléke legyen a kereszt beszentelése és feltűzésének.

Az egyik kereszt gömbjébe a most forgalomban lévő pénznek közül 2, 10, 20 filléres és 5 koronás pénzek egy-egy példányát helyezik el. A papírpénzek az emlékiratban lesznek felemlítve, mely szintén a kereszt gömbjében nyer elhelyezést.

Az emlékiratot Latinovits Szaniszló az építő bizottság jegyzője fogalmazta. Az emlékirat, mely szép költői lendülettel és stilussal van megírva, igen érdekes adatokat tartalmaz a zombori újtemplom történetéből.

tudom többé tán nem is látjuk egymást. Pecsételjük meg ezt a mi szép ismeretségtünket olyas valamivel, a mit kegyed elvisz tőlem emlékebe s egyszersmind itt is hagyja emléktől. Tudja mi az?

Felem fordította arcocskáját.
— Egy csókkal.
Összerezent.
— Én csak egynek fogok csókot adni, felelte alig hallható hangon.
— S ki az az egy?
— A ki engem szeretni fog.
Szinte megütődtem a könnyű sikeren.
— De hisz én szeretem magát!
— Igazán szeret?
— Esküszöm.
— Csak engem?
— De kettőt nem is lehet szeretni.
— Akkor maga hazudott és rászédett engem, szólt hirtelen felugorva s gyors mozdulatokkal lehánva arcáról a fátyolt, fejről a szőke álhajat és könnyeken át égő fekete szemével, de mosolygó ajkakkal ott állt előttem az én jó, zsörtölődő kis Jolánkám.

S míg én elképedve állottam ott, ő elfutott s dehogy mertem volna többé a szemem elé kerülni.

Hej fiuk, sokon is megy keresztül egy lírai költő, míg tőzsdetudósító lesz belőle.

Bevezetésében elmondja, hogy az újtemplom építésének eszméje, hogy mikor merült fel, arra nézve adatok rendelkezésre nem állanak. A legrégebb adat az 1828. évből való, a mikor József Mátyás főszindikus elnöksége alatt a templomra szükséges telek elnyeréseért Fratrics Ignác, Ambrózovits János, Bereczky Mihály, Albert városi képviselőkből álló bizottság a királyhoz egy kérelmet intéztek.

A király teljesítette a kérelmet és 1833. évben, a templom, plébánia és ennek kertje részére Aradszky Péter városi mérnök által, Esztergamy István főbíró, Ambrózovits János tanácsos, Horváth Mihály, Gfeller Ferenc és Molnár József tagokból álló bizottság a templom mostani helyén 2800 □ öl területet kimért és a templomnak átadott.

Ettől kezdve 1859. évig az újtemplom építés ügye szünetelt. A templom építésének eszméjét ekkor újra Falcione Lőrinc, az építő bizottság jelenlegi alelnöke pendítette meg és az ő javaslatára a templom építését újból elhatározták és a szükséges fedezet megállapítására az egyház védnökség Ballun Pál elnöksége alatt, Koczár Mihály, Kovács Antal, Bunyi Károly, Falcione Lőrinc, Gfeller Károly, Markovits József, Gottlieb Márton, Mayer János, Mattarits Antal és Dsinitz Márton tagokból álló bizottságot küldötte ki.

Kunszt József akkori érsek azonban az építési költségeknek az egyház pénztár tőkéiből való fedezését nem engedélyezte, ennél fogva a bizottság gyűjtést rendezett és az egyház képviselői dacára annak, hogy pénz nem állt rendelkezésére, 1860. évi szeptember hó 3-án kimondotta, hogy az újtemplomot 33,216 forinttal felépíti és az alapkövetéltől 1860. év október 7-ét tűzte ki.

Kunszt József érsek, látva a lelkes mozgalmat 1860. évi szeptember hó 5-én kelt leiratában a gyűjtési tervet elfogadta és megengedte a „Szent István király“ tiszteletére felállítandó templom építését. Nem lehet tudni, hogy ki készítette az eredeti tervet. 1860. évi október hó 7-én délután a templom helyét beszentelték és alapkövét nagy néptömeg jelenlétében letették. Az építés költségeihez ekkor hozzájárultak: Kunszt József érsek 1000 forinttal, az egyház községe pedig 1860—1864. években évi 1000 forintot adományozott, 1866-ban a kalocsai káptalantól 10,500 forint kölcsönt vettek fel és az egyház-pénztár évenként 1872. évig 1000—1000 forintot adott. 1875-ben jöttek csak rá, hogy az építés befejezésére még mintegy 100,000 forint volna szükséges és a bizottság kimondta, hogy pénzühiányában az építést bizonytalan időre beszünteti. A beszüntetésig 55,478 forintba került az építés, 22,261 forint 76 krral többbe, a mint előirányozva volt.

Ekkor mozgalom indult meg a templom lebontására. Ezen kérdés tárgyalás alá is vétetett, de azon indokból, hogy a nagy közönség áldozat készségéből összegyűjtött 55,478 forint és közel 1½ millió téglával beépített építmény lerombolása, az adakozók vallásos kegyeletét sértené és a jövő nemzedék hitbuzgalmától, a gyűjtés befejezése lehetségessé válhatik, elvetetett.

Emlékezetes forduló pontot képez az újtemplom építésének történetében Császka György kalocsai érsek, főpásztori bőkezűsége, ki a templom belsejét átalakította, díszesen

kifestette és e célra összesen 20,794 forint 3 krt áldozott.

A templom külseje azonban még mindig egy romhoz hasonlított és tárgya lett a néphumornak. Az 1901. évi február hó 3-án megtartott városi közgyűlésen a kegyúri bizottság, dr. Donoszlovits Vilmos ur indítványára határozatilag kimondotta, hogy az építkezés kérdését újból megfontolás alá veszi és erre egy 15 tagú bizottságot küldött ki. Népgyűlés is volt többször a templom építése érdekében és küldöttségek is jártak Császka György érseknél.

Aldott lelkű nemes főpásztorunk nagy szíve megnyitotta a közönség óhajának és a kegyúri bizottságnak a felépítésre vonatkozó határozatát jóváhagyta és ígéretet tett, hogy az 1902. évben az építkezési költségekhez 20,000 koronával hozzájárul és egyúttal kivánságát nyilvánította ki, hogy a hívek körében is újabb gyűjtés indíttassék, hogy az újtemplom befejezése megvalósuljon.

Az érsek újabb atyai kegyessége határtalan lelkesedéssel töltötte el a híveket és megválasztották az építkezési bizottságot. Elnök: Hauke Imre polgármester, Falcione Lőrinc alelnök, dr. Donoszlovits Vilmos, Falcione Gusztáv, id. Heindlhoffer Róbert, Koczár Zsigmond, Latinovits Szaniszló és Odry János bizottsági tagokat, a gyűjtő bizottság is megalakult. Elnök: Széchenyi József, alelnök dr. Thurszky Zsigmond.

A bizottság működésén Isten áldása volt és a munkálatok ez idő szerint már annyira haladtak, hogy most vasárnap felteszik a keresztet, hogy messze vidékre tündökölve hirdessék főpásztorunk atyai jószágát és a hívek lelkes hitbuzgalmát.

A hitbuzgalom és székvárosa iránti szeretet magasztosságától áthatva, fényesen kivette részét a fardalmakból nemeslelkű főispánunk borsódi és katymári Latinovits Pál ur, ki az általa megszerzte megindított gyűjtő eredményeként 8244 korona 70 fillért bocsátott az építő bizottság rendelkezésére és ezzel annak munkáját hatalmas arányokban megkönnyítette.

Az emlékirathoz lesz csatolva az építő bizottságnál bejelentett adományok jegyzéke, derék iparosaink nevei is, kik közös munkájukkal és a szent cél érdekében a legmesszebbmenő árengedményeket adták. Végül örökméltól el lesz helyezve Zombor város törvényhatósági bizottsága, tisztikara és a r. k. kegyúri bizottságának névjegy, zéke.

Az emlékirat a következő lelkes imaszerű fohással végződik.

Most, midőn ezen emlékirat az északi torony keresztjének talajzatában elhelyeztetik, sok évtizedek, évszázadokon át megőriztetik mindaddig, míg a késői nemzedék, valamely eset folytán azt fel nem bontja, hogy elődeiknek hitbuzgalmáról tanulságot szerezzen.

Ezen, a jelen nemzedék által létesített műre, az Egek urának kiapadhatatlan áldásait kérjük, könyörögve, hogy azt beláthatatlan időknél át védje és óvja meg minden veszedelemtől, hogy benne az ő szent nevét buzgó áhitattal dicsérhessük mi is, dicsérhessék unokáink is, megszámlálhatatlan éveken és nemzedékeken át.

Sok pénzt lehet megtakarítani, nem kell piszkos ruhában járni. Magyarázat 8. oldalon.

Isten végtelen jóságába vetett bizalommal hisszük és reméljük könyörgésünk teljesítésével.

A keresztet Schick Rezső derék aranyozónk aranyozta és pedig tisztán koronás magyar aranyokkal, mert csakis ezek alkalmasak a tűzaranyozásra, az aranyozás pompásan sikerült.

Búcsú ünnepély Kulán.

Dr. Hoffmann Károly apát-plébánostól, ki tizennégy évig áldásosan működött Bács-Kula községében, folyó hó 13 án bucsuzott el fényes ünnepésekkel Bács-Kula közönsége.

A megható szép búcsú ünnep lefolyásáról vettük a következő tudósítást:

Reggel 9 órakor ünnepi isteni tisztelet a róm. kath. templomban, melyet a bucsuzó lelki pásztor celebrált fényes segédlettel. Az isteni tiszteleten a járási és községi hatóságok és az összes egyletek testületileg jelentek meg és a közönség zsufolásig megtöltötte a templomot.

A szent mise után 10 $\frac{1}{2}$ órakor a községi képviselőtestület diszközgyűlést tartott, melyen a képviselők és vendégek nagy számban jelentek meg. A diszközgyűlésen Radich Aladár szolgabíró elnökölt és bejelentette, hogy a mai diszközgyűlésnek egyedüli tárgya dr. Hoffmann Károly apátkanonok bucsuja. Erre egy küldöttség ment az ünnepeltért, a ki ennek kíséretében a tanácsterembe megérkezvén, dörgő éljenzés fogadta.

Elnöklő szolgabíró Radich Aladár mondotta az első bucsubeszédet a távozóhoz, utána tövisi Rácz György, Schick Mátyás és Boberits mondtak beszédeket.

Az üdvözlő beszédekre dr. Hoffmann Károly mondott meghatva köszönetet egy magas szárnyalású eszmegazdag szép beszédben. Végül Mezey Zsigmond kir. közjegyző, Kula község közéletének kitűnősége indítványára a diszközgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy ezt a bucsú ünnepélyt és az elhangzott beszédeket jegyzőkönyvében megörökíti.

A diszülés után sokan keresték fel lakásán. A járás jegyzői és orvosi karát Radich Aladár szolgabíró, a községi előljáróságot Borovánszky Gyula községi jegyző vezette és mondott igazán szép és lelkes bucsubeszédet. Az apátkanonok mélyen meghatva mondtak köszönetet.

Délben egy órakor 150 terítékű bankett zárta be. A felköszöntők sorát dr. Hoffmann Károly apátkanonoknak a pápára és a királyra mondott felköszöntője nyitotta meg. Beszéltek még Radich Aladár szolgabíró, dr. Récsény Ede ügyvéd, Lederer Gusztáv ítélőtáblai bíró, dr. Hoffmann Károly a kulai intelligenciára és az ezzel összetartó nagy közönségre mondott szép tartalmas felköszöntőt. Kiss Gyula verbázi községi jegyző és Puhálák Gáspár kulai földmives felköszöntői is nagyon tetszettek. Délután 5 órakor asztal-bontás volt. A Kuláról távozó lekipasztort egy imaszerű fohász kíséri: Isten éltesse és árasza el bőséges áldásával új működési körében. Ad multos annos!

Műkedvelői előadás Torzsán.

A torzsai tanulóifjúság már a múlt évben alakított helyben egy egyletet, mely „Diák Egylet” címén fenáll és melynek alapszabályai a miniszteriumtól is jóvá lőnek hagyva, sőt saját hivatalos litografált lapja is van „Diák Lap” címen, mely a szünetekben jelenik meg.

Eme ifju egyesületnek célja a szünetidőt okosan, célszerűen — önművelésre és a szép érzék, valamint művészi ízlése fejlesztésére felhasználni, a mi már magában véve elismerésre méltó dolog. De teljesít ez egylet a magyar nemzeti nevelést illetőleg is szép missziót, a mennyiben hazánk zengzetes nyelvét ápolja és tekintve lokosságunk német ajku voltát, a magyarosítást is előmozdítja.

Tevékenységét azáltal fejt ki, hogy a szünetidőben több műkedvelői előadást rendez. Ezek egyike f. hó 12 én tartatott meg a Jung András-féle „Központi szálloda” minden helyiségeiben és általánosan igen jól sikerültnek mondható.

A műsor igen derekasan volt összeállítva és a szereplők egész tudásukkal és odaadással oldották meg, mondhatni nehéz feladatukat, mert alig tiz napja, hogy az eszmét megpendítették, nagy szorgalmat kellett kifejteniök, hogy pódiumra léphessenek. A zenei megnyitó után Schenkenberger József jelenleg maturált érett emberünk „Érett vagyok” című monológot szavalta el nagy tetszéssel. Egészen beleélte magát ama „vizióba”, hogy mindenki csak az ő érettségéről, csak ő róla beszél — meg a fák is azt sutogják, hogy ő érett. Meg is tapsolták. Fröhlich Ferenc kereskedelmi iskolai tanuló Tóth Kálmán „Előre” című költeményét szavalta el igen jó accentussal és érzéssel. Meglepetésünkre 2 bájos bimbó még azzal lepelt meg bennünket, hogy programmon kívül egy hatásos költeményt szavalt el. Tessényi Irénke k. a. Reviczky Gyula „Imakönyvem” c. költeményét adta elő, mélyen átérzve, Löbl Irmuska (felső lány) sok természetességgel szavalta Tompa „Az ibolya álma” című terjedelmes költeményét. Mindkét szereplőt lelkesen megtapsolták és megéljenzették, mert csakis emelték az est műsorát. A viszontlátásig! Ezután Schick Károly gimnáziumi tanuló olvasta fel „A kém” címén, Holzmann Ignác tanító egyik fordítását, mely tetszésben részesült. Ugy a fordítót, mint a felolvasót megéljenzették. Egy rövid szünet után Kohlheb Péter gyógyszerész gyak. lépett a pódiumra frakkosan, lakkosan, klakkosan és nagy tetszéssel adta elő a „A nagyon csinos lány” verses monológot. Egész beleélte magát szerepébe és a közönséget jól megneveztette. Azt est egyik legsikerültebb darabja pedig „Egy ideges ember” című monológ volt, melyet Schick Ede községi segédjegyző oly természetességgel és jó taglejtéssel adott elő, melylyel a közönséget folyton habotában tartotta, hogy sokáig lesz emlékeztünk az ideges emberünk. Csak tovább a megkezdett uton! Záradékol pedig nagy vervelem ismét csak Schenkenberger József Petőfi „Szeget szeggel” című költeményét szavalta el, melyet roppant tapsvihar követett.

Egyszóval elmondhatjuk, hogy az estén, tekintve a mi derék ifjúságunk első felléptét, igen kellemesen szórakoztunk, mely monoton falusi életünkben igen üdítő hatással volt és mely azt eredményezi, hogy alkalmunk kínálkozik társasan összejöhetni. Hát kérem mi haladunk a korral!

Az előadást igen fesztelen tánc követte — napkeltéig, (mert rég elharangoztak, míg ágyba kerülhetünk). Mint halljuk, ennek folytatása lesz és ifjaink néhány hét múlva változatosabb és kacagtatóbb programmal akar meglepni. Mi azonban azt tanácsoljuk, hogy kevesebbet — de jól!

H.

Tanítói jubileum O-Kanizsán.

Szép és emlékezetes ünnepélyt rendezett az ó-kanizsai izr. iskolaszék e hó 5 én dr. Löbl Nándor elnök kezdeményezésére szeretett tanítója Singer Jakab tiszteletére, ki már 30 éve működik községünkben, kiváló szorgalom, lelkiismerettel és nagy eredménynyel; az ünnepély sorrendje a következő volt: d. u. 5 órakor az izr. hitközség Herczeg Ede elnök vezetésével küldöttségileg tiszteletgett a jubiléus lakásán, hol az elnök szép üdvözlő beszéd keretében méltatta a jubiléus tanító hervadhatlan és bokros érdemeit, egyben átadta a hálás tanítványok és szülők által önkéntesen adományozott 400 korona tiszteletdíjat — és az iskolaszék, valamint a Chevra Cadischah szép ajándékait; az ünnepelt mély meghatottsággal, könnyekkel szemében köszönte meg az őt ért nagy ovátiót, a szép és nagy figyelmet, melylyel őt a hitközség és iskolaszék oly kiváló módon kitüntette, ígérve, hogy működését ezentúl az eddigi arányban, de még nagyobb buzgósággal fogja folytatni.

Az ünnepelt lakásán még tiszteletgett Mach János jegyző vezetésével O-Kanizsa község előljárósága és magánosok sokan. Ezt követte d. u. 6 órakor a népkerti vigadó disztermében dr. Löbl Nándor elnöklete alatt az izr. iskolaszék diszközgyűlése, hol városunk színe-java, különösen díszes hölgyközség jelent meg; a jubiléusért küldöttség menesztetett, kinek megérkezte után dr. Rosenberg Ede ó-kanizsai főrabbi emelkedett szellemű és tartalomduz beszédben üdvözölte Singer Jakab tanítót, ékesen vázolta az ő elévülhetlen érdemeit; szép előadását a szentírásból idézett helyes adatokkal fűszerezte; a jubiléus többek közt sarkkőhöz hasonlított, melyen a tudomány alapja nyugszik; a ritka szép beszéd a nagyszámu és előkelő közönségre feledhetetlen mély benyomást gyakorolt, mely után az ünnepelt hálás köszönetét nyilvánította a megtiszteltetésért, ígérve, hogy ezentúl is jó hazafiakat nevel a hazának. Az iskolaszéki elnök záróbeszédében közölte a díszes hallgatósággal a határozatot, hogy dr. Rosenberg Ede beszéde egész terjedelmében jegyzőkönyvbe lesz iktatva és kinyomatik. Este 8 órakor fényes bankett fejezte be a sikertült ünnepélyt, hol városunk értelmisége közül valláskülönbség nélkül 80-an jelentek meg, köztük nagyszámu hölgyközség. Az első toasztot dr. Löbl Nándor tartotta szeretett királyunkra, melyet a közönség állva hallgatott végig, beszéltek még dr. Rosenberg Ede főrabbi, Herczeg Ede hitközségi elnök, Popovits György O-Kanizsa érdemes főbírája, dr. Roeyer Gyula főorvos, dr. Löbl Nándor; a tanítványok közül dr. Grünner Manó, Mibály Lajos, Kaszovitz Miksa és az ünnepelt fiai, ezután szólásra emelkedett dr. Klein, Kassa város érdemes főrabija, ki vendégként időzött városunkban és nagy hatással tartott beszédében a „szeretett” magasztos tanait oly ékesszólással vonatkoztatta a jubiléus esetre, hogy a beszéd feledhetlen mély benyomást gyakorolt a jelenvoltakra és valósággal elragadott mindenkit.

Vacsora után tánc következett; a díszes társaság éjféli után jóval emelkedett hangulatban oszlott széjjel azon tudatban, hogy ezen feledhetlen szép ünnepély emléke az egész résztvevő közönség szívében mindenkoron élni fog!

Főispánunk leányának esküvője.

— Saját tudósítónktól. —

E hó 16-án szerdán esküdtek egymásnak örök hűséget Piukovits Elemér földmívelésügyi miniszteri fogalmazó, Piukovits Ödön kuriai bíró fia és Latinovits Ilona urbölgy, Latinovits Pál Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjának leánya. Az esküvő Budapesien történt. A násznép a mondott napon délelőtt 1/2 10 órakor a „Continental” szállodában gyülekezett. Innen a diszes társaság 10 órakor a IV. kerületi (belvárosi) anyakönyvvezetői hivatalba vonult, ahol Pettykó Antal tanácsjegyző működött közre a házasságkötésnél, melynek megtörténtével csinos beszéddel üdvözölte az ifju párt.

A násznép innen az egyetemi templomba ment a következő sorrendben: Latinovits János főrendiházi tag, az egyik tanu vezette Latinovits Ionát a menyasszonyt. (Fehér ruha, myrtus virággal.) Piukovits József orsz. képviselő a másik tanu, a vőlegényt: Piukovits Elemért. Latinovits Pál főispán vezette a nászasszonyt, Piukovits Ödön szül. Balassa urnót. (Galambsztrike selyem ruha, csipkéekkel.) Piukovits Ödön vezette Latinovits Pál főispán nejét szül. Stiborszky Janka urnót, az örömanyát. (Halványkék satin merveille ruha csipkéekkel.) Latinovits Géza orsz. képviselő vezette özv. Bacsics Nándorné szül. Piukovits Borbála urnót. (Fekete selyem ruha csipkéekkel.) Latinovits Mária vezette bájos kis nővérét, a 11 éves Latinovits Margitot. (Fehér ruha.) A menetben volt még dr. Fratricsevit Ast Vince és ifjabb Latinovits Pál, aki éppen ekkor érkezett meg Bécsből.

Az egyetemi templomban az esketési szertartást Zundl Péter kalocsai kanonok, a család régi, meghitt barátja végezte s egy fenkölt szellemű, mély hatást tett beszédet tartott az ifju párhoz.

A templomból kijövet, a menet sorrendje annyiban szenvedett változást, hogy most már Piukovits Elemér vezette ifju nejét, míg Piukovits József Latinovits Pálnéval ment.

A Continentál szállodában féltizenkettőkor fényes dejeuner volt, mely alatt a bajai Dankó Gábor zenekara játszott.

A menu a következő volt:

Olio en tasse.
Esturgon, sauce Remoulade.
Filet de boeuf à la Jardinière.
Poulet frites.
Canard rôti.
Saladé Concombres.
Salade Latui et Compotte.
Parfait d'amour.
Fruits.
Fromage.

A pezsgőnél Piukovich József násznagy köszöntötte fel az ifju párt, Zundl Péter kanonok az örömszülőket, Latinovits Pál főispán a vendégeket. Több felköszöntő nem volt.

Fesztelen, derült kedv uralkodott a dejeuner alatt. Latinovits Pál főispán önmagát multa fel háziur szerepében, a főispánné mindenkit elragadott szeretetreméltóságával. Dejeuner közben jöttek az üdvözlő táviratok. Sürgöny sürgönyt ért. Legalább kétszáz táviratot kézbesítettek. Az üdvözlők sorai között voltak: Császka kalocsai érsek, báró Vojnits István, Schmausz Endre főispán, Szemző István, Karácson Gyula, Széchenyi Jenő kanonok, Fejér Gyula apát-plébános, ifj. Vojnits István, a tisztikarok, Fernbach Károly, Lederer Gusztáv, Tarczay Mór, Vojnits, Balaton, Császár, Szutrély főszolgabírák s még

igen igen sokan a megye minden részéből, vallás, párt és rangkülönbség nélkül.

Ha fel akarnánk sorolni mindazokat, akik főispánunk családi örömeiben tiszta szívvel részt vesznek — nem is említve az ország minden részében levő barátait és tisztelőit — ide kellene iktatni egész Bács-Bodrogh vármegyét városaival együtt, mert valamint nincs ember a mi szűkebb hazánkban, aki ne méltányolná Latinovits Pál főispán köztevékenységét, azonképen mindannyiunk szíve ott volt a családi öröm körében, főispánunk munkás életének ezen édes családi emlékhelyén.

Dejeuner után vidám hangulat közepette táncra kerekedett a diszes társaság. Az ifju pár délután négy órakor utazott el nászutra Bécsbe, onnan Tirolba.

H i r e k.

Kinevezés. A király öfelsége Városhivatali Tivadar újvidéki főgimnáziumi igazgatót győri tankertületi kir. főigazgatóvá, a hatodik fizetési osztály második fokozatába kinevezte. Városhivatali Tivadar Zombor város szülötte és a zombori főgimnáziumnak is tanára volt. A kinevezés híre nemcsak tanügyi körökben, hanem városunkban is általános nagy örömet keltett, mert egy kiváló tanári munkásság, a közjóra irányuló tevékenység méltó jutalmát látja mindenki a királyi kinevezésben.

Kinevezés. A kassai főügyész a kassai törvényszéki fogházhoz őrmesterré Gröschner Mihály zombori lakost, igazolvánnyal bíró altisztet nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bartók Kamilla sátoralja-új helyi állami polgári iskolai rendes tanítónót a németpalánkai állami polgári iskolához helyezte át.

Plébánosi jubileum. Csillits Bálint felső-szentiváni plébános a napokban ülte meg áldozásának negyedszázados évfordulóját. A közbecsülésben álló lelkipásztort sokan keresték föl üdvözléssel.

Istentisztelet. A zombori ág. ev. hívők részére folyó hó 20. napján délelőtt fél 10 órakor az imaházban istentisztelet lesz.

A zombori színház. Városunk színházi bizottsága szerdán délelőtt a város-háza tanácstermében ülést tartott. Az ülésen Hauke Imre polgármester elnökölt és azon Grünér Samu dr., Kozma László, Balogh Ernő dr. és Latinovits Szaniszló voltak jelen. Az ülésnek tárgya lett volna a jövő színi időnyre az igazgató személyének megválasztása. Meglepetéssel fogadta a színházi bizottság Markoth Gyula Nyitra vármegyei alispán átiratát, melyben értesít, hogy a két város által kiszemelt igazgató Mezey a belügyminisztertől koncessziót nem kapott. Minthogy a többi pályázó se Zombor, se Nyitra város véleménye szerint nem megfelelő, új pályázat lesz kiírva folyó évi augusztus hó 5-iki végterminussal.

Leccapolótársulati felebbezések. Városunk tanácsa hirdetmény útján közli, hogy a zomborvidéki leccapoló társulat által elkészített ártéri felvétel ellen Zombor város érdekelt birtokosai által beadott felszólamlások elbírálására dr. Lollok Alajos elnökelete alatt Birvasszky György, Bugarszki Miklós, Bütcher János és Preininger János bizottsági tagok küldettek ki, kik működésük határidejéről az érdekelt felszólamlókat annak idején külön hirdetmény útján fogják értesíteni.

Köszönet nyilvánítás. Az új templom építőbizottság hálás köszönetét nyilvánítja Fejér Gyula apátplébánosnak, aki az új templom keresztmetszeti tennepély költségeire 200 koronát küldött.

Előjegyzés és felvétel a zombori felső keresk. iskolában. Tekintettel arra, hogy egy osztályba csak 40—40 tanuló vehető fel, az előjegyzések az egész szeptenidő folyamán, a beiratások pedig szeptember hó 1., 2. és 3-án történnek. A felső keresk. iskola első osztályába oly tanulókat

vesznek fel, akik a gimnázium, reál vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el; az intézet felső osztályának tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a keresk. miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely összeg előleges félévi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, a tornázás és vivás tanításáért 4 korona, ifjúsági könyvtárra 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtári és az értesítőre fizetendő díj, összesen 7 korona előre lefizetendő. Szegénysorsu, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttnak el. Minden egyébre nézve irasbeli vagy szóbeli megkeresésre az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknél tiszteletes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra, hogy a tanulók a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás útján is könnyen elsajátíthassák.

A budapesti községi közigazgatási tanfolyam záróvizsgáin vármegyénkbeli Radányi Frigyes, Michler Boldizsár, Róth András és Piszter János nyertek a községjegyzői állásra képesítő bizonyítványt.

Halálozás. Molnár József ny. vármegyei állatorvos folyó hó 16-án elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentés szól: Megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy szeretett férjem, illetve édes atyánk, nagyatyánk, apósom és testvérünk Molnár József ny. vármegyei állatorvos folyó hó 16-án éjjeli 1 órakor, rövid, súlyos szenvedés, a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után 66 éves korában elhunyt. A drága halott földi porai folyó hó 17-én délután 5 órakor fognak a gyászházban (dob-utca 224. sz.) beszenteltetni a Szent-Rókus-sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-aldozat f. évi július hó 21-én d. e. 9 órakor fog a megboldogult lelki üdvéért a Mindenhatóknak bemutatni. Zombor, 1902. évi július hó 16-án. Áldás és béke poraira! Özv. Molnár Józsefné szül. Fischer Adél, neje. Fritsche Gyuláné szül. Molnár Ilonka, leánya. Fischer Pál, nevelt fia. Molnár János és neje, Molnár Pál és neje, fiverei. Fritsche Gyula, veje. Fritsche Józsik, Fritsche Olga, unokái.

Halál a vonaton. Kedden reggel a Zomborból Bajára menő vonaton haláleset történt. A sztanisicsi állomásra, hogy a vonatról le ne kessen, nagyon sietett, futott Schaffer Samu sztanisicsi kereskedő. Alig volt annyi ideje, hogy jegyet váltva, az indulni készülő vonatra felszállhasson. Teljesen kifáradva, libegve szállott fel a vonatra és letlt egy harmadik osztályu kupéba, hol több utas is volt. A vonat megindulása után Schaffer beszélgetést folytatott utazó társaival. Beszélgetés közben egyszerre nagyot kiáltott, arca halotthalvány lett, lefordult ülőhelyéről és meghalt. Rigyicánál a holttestet kiszállították a kupéból és a hatóság emberei jegyzőkönyvet vettek fel a halálesetről. A szerencsétlen gyapjukereskedő volt és annak bevásárlása végett Bács-Vaskútra akart utazni, de ebben a hirtelen bekövetkezett halála megakadályozta.

Egy menyasszony tragédiája. Megrendítő szerencsétlenségről adunk lapunk múlt számában néhány sorban tudósítást. Ezen híradásunk kiegészítéséül a következőket írják lapunknak: Igazán megható és szomorú az eset, amelyről egész Tittel és a messze környék is sajnálkozva beszél. Pénteken reggel történt az elszomorító szerencsétlenség Praksz József titeli fodrász házában. Sógornője, Hild Aranka, a viruló szépségű községi óvónő vendégségben volt náluk és testvérével takarították a náluk lakó szobaur: Radó J. mérnök szobájában. Körülöttük settenkedett Praksz fodrásznak 12 éves Vilmos fia is. A takarítással foglalkozó nők észre sem vették, hogy a csintalan és kíváncsi polgárista fiu levette a mérnök ágyáaál függő

forgópisztolyt és azzal játszadozott. Abban a pillanatban, amint megforgatta a Vilmos gyerek a fegyvert, eldörrent és a golyó az ablaknál álló óvónőt találta fején, úgy hogy azonnal összeesett és alig rá egy negyedóra az életvidor, kedves leány halva volt. A szerencsétlenül járt leány csak jelekkel és sutogva bírta tudomására adni környezőinek, hogy vőlegényét óhajtja látni. Talán nem is gondolta még szegény, hogy utoljára. Azaz már nem is láthatta, mert mire az orvos és az értesült vőlegény, egy fiatal földbirtokos, odaérték, a szép menyasszony kilehelte lelkét. Általános a részvét a szép óvónő tragikus halála fölött, aki akkor lett elszakítva az élettől, amikor a legboldogabb, a legszebb idő következett volna földi életében. A szerető vőlegény, úgy az egész család is meg van törve, különösen az agyonlőtt leány öreg szülei, akiket öregségükben ez a leányuk gyámoltott és tartott el. Árván maradtak az öreg szülők és támasz nélkül; szomorúak az őt szerető kisdedek, akik búsan fognak egy darabig a dadóba járni; bánatos a reményétől, kedvesétől megfosztott vőlegény és kétségbeesett a család, ahol ez a véletlen, de iszonyu szerencsétlenség történt.

A hódásági Tisztviselő Otthon választmánya 1902. évi július hó 12-én tartott választmányi ülésén egyhangulag a következő nyilatkozat közzétételét határozta el, s bennünket a közlésre felkért:

A „Bácska“ f. hó 8-iki számában „Éjjeli sportverseny“ cím alatt a hódásági „Tisztviselő Otthon“-ra nézve sértő cikk jelent meg, a mely szó nélkül nem hagyható.

A cikk írója a „Tisztviselő Otthon“ alattomos ellenségeinek egyike, de kizárólagosan vele nem foglalkozunk, mert a közlemény nem annak, hanem egész vele érző külön közönségnek nézete; tehát ezekkel szemben kell nyílt állást foglalnunk.

Hódáság közönség közönsége több társas egyesület alakítása és megbuktatása után „Társaskör“ elnevezés alatt alakított egyesületet, de több tisztviselő s velük érző nem tisztviselő is ezen szűk, füstös helyiséget nem tartotta alkalmasnak a társas élet apolására és ez okból „Tisztviselő Otthon“ cím alatt egy másik egyesületet alakított, a melynek életképessége csakhamar kiderült. De ezen egyesület, a mely Hódáság azon közönségének, a mely a tisztviselőkhöz és azok támogatóihoz nem vonzódott, már eleve nem tetszett és az ellen folytonosan nyíltan és alattomosan áskálódott. Bántotta és bántja ezt a közönséget, hogy a „Tisztviselő Otthon“ folytonosan előadásokat rendez és tagjait széppel és nemessel mulattatja, és noha a Tisztviselő Otthon részéről névre szóló meghívóval kivétel nélkül mindig és mindnyájan udvariasan meghívtak: csak nagy ritkán jelentek meg a nemesebben gondolkodók.

A gyűlölködés dacára sohasem vitte ezt a tisztviselő otthon a nyilvánosság elé és a gyűlölködőkkel ujságban nem foglalkozott, de mivel most a gyűlölködés ama közönség táborából már a nyilvánosság elé került, a „Tisztviselő Otthon“ kötelességének tartja kijelenteni, hogy a gyűlölködés eme módja fölött megbotránkozott és erre a tέρre őket nem követi.

Egyebekben kijelenti, hogy a közleményben jelzett időben az „Otthon“ helyiségeiben sem előadás, sem más összejövetel nem volt és így a sértő állítás céltalos és valótlan.

A hódásági Tisztviselő Otthon választmánya.

Jég refrakció. A kereskedelemügyi miniszter az idej nagy jéghiányra való tekintettel a gyors árukelet feladandó jégküldeményekre a magyar államvasutak és az általa kezelt helyi érdekű vasutak vonalain jelentékeny szállítási viteldijkedvezményeket engedélyezett.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe. Városunk tanácsa hirdetmény útján figyelmezteti a zombori szőlőtulajdonosokat, hogy miután Kupuszina község határában a phylloxera fellepett szőlőikben, kupuszinai munkásokat ne alkalmazzanak, ne hogy a phylloxera városunkba is behurcoltassék.

Vasutak figyelmeztetése. Az ország arat, gyűjti az életet. Ilyenkor vigyázatra inti a vasut mindig a gazdaközönséget azon a vonalon, a merre a vonat járása van. A vasut ugyanis száraz nyárban a vonat mentén sűrűn gyújtogat a szikra szórásával, ha a gazdák nem eléggé óvatosak és nem tartják be az óvintézkedéseket, amelyek rendelkezésre vannak. Most ismétli meg a vasut a rendeletet. A termés és a takarmányféle a vonat mentétől legalább 50 ölre rakandó le, úgy van csak biztonságban.

Az eperpálínkáért. Adáról írják: Igen jól mondják, hogy a szeszes ital élvezete mindenre képessé teszi az embert. Nem is csodálkoznak már ezen. Azonban, hogy az eperből ezután főzendő pálinka ereje előre dolgozzon, azon már csodálkozni lehet. Pedig a dolog nálunk megtörtént és szurkálással is végződött. Ugyanis nálunk szokásban van az, hogy a földre lehulló epret, mely a fáról lehullik és a le nem esett leterázzák, nem törődnek azzal, ki nek a háza előtt van az eperfa és összegyűjtve belőle eperpálínkát főznek. Néhány év óta az ilyen eperpálínká-főzők száma növekedett és azzal a verekedések száma is szaporodott. Hétfőn délután úgy hat óra tájban a Dugovits-utcában Nikolits István pékmester háza előtt lévő eperfáról is szedték az epret, a szedők közt ott volt Nagypál György 19 éves fiatalember is, ki buzgón ráta az epret, dacára annak, hogy Nikolits háztulajdonos többször figyelmeztette a szedőket, miszerint ne bántásák az ő eperfaikat, mert hiszen neki is kell az eper. Az eper fölött összeszólkóztak Nagypál Györgygyel, ki érvül bicskáját rántotta ki s Nikolits pékmestert 8-10 helyen megszurta, megvágta. A szeme alatt hatalmas vágást húzott, úgy hogy ha egy kicsit fölebb szur, szemét veszi ki. Az ajkát csaknem levágta, az orvosnak föl kellett varrni a lecstingó részt, a fején két hatalmas vágást eszközölt. A sértültből folyt a vér mindenfelé s ezt miért kapta, a leendő eperpálínkáért.

Tanítók gazdasági kurzusa. Július hó 10-én az adai és szabadkai földműves iskolákban kezdődtek meg a tanítók gazdasági kurzusa. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter lelkes fölhívást intézett az előadó tanároknak, fölhíván őket arra, hogy az időt használják fel teljes buzgalommal arra, hogy az ország mezőgazdálkodásának a kisgazdák kezén való előbbrevitele, haladása érdekében munkatársaiul nyerve meg a földművelésügyi kormány a kurzuson résztvevő tanítókat.

Az igazságügyminiszter a földművesekért. Az aratás, a nagy munka megkezdődött országszerte s ugyanekkor kapták meg a városok s a bíróságok Plósz Sándor igazságügyminiszter rendeletét, mely szerint a kihágásokért és kisebb büntettekért elítélt gazdák és mezei munkások csakis a mezei munka szünetelése idején kényszeríthetők büntetésük kitöltésére. A minisztert eme rendelet kibocsátásánál az a humánus elv vezette, hogy egyes családok a mezei munka idejére ne fosztassanak meg kenyérgesőjüktől.

A katonák és az aratás. A hadsereg legénységének nem épen a legkellemebb meglepetést szerzi a hadügyminiszter legújabb rendelete. E szerint ugyanis mint a P. Ll. értesül, a hadügyminiszter elhatározta, hogy aratásban való részvétel címén senkit sem bocsát szabadságra. A rendeletnek megvan a maga története. A delegációban tudvalevőleg szóba került, hogy a közös hadügyminiszter aratás idejére adjon szabadságot a legénységnek, ha kéri, hogy részt vehessen az aratásban. A miniszter tavaly próbaképpen két hadtestnél adott is szabadságot, a kísérletnek azonban nem volt meg az az eredménye, a melyet attól vártak. A miniszter ugyanis azt mondja, hogy csaknem mindenki élt ugyan a szabadság jogával, az arató munkában azonban aránylag csak nagy kevesen vettek részt, a legtöbbben pihentek. Erre való tekintettel adta ki a miniszter a rendeletet s így a katonák az idén nem fognak aratni.

Járásai főkegyeletek és községi gazdakörök.

Járásai főkegyeletek és községi gazdakörök megalakítása céljából Latinovits Pál vármegyénk főispánja a vármegyei gazdasági egyesület elnöke a következő lelkes hangú felhívást intézte a járási főszolgabírákhoz:

Gazdasági egyesületünk a vármegyei gazdaközönség érdekeinek előmozdítására alakult meg.

Évek hosszú során át tőle kitelhető erővel iparkodott nagy feladatának megfelelni.

Hogy többet nem tett, nem rajta mulott.

Központi szervezete ily nagy megyében nem hatott ki a vidékre. Az írott betű írott malaszt maradt. És viszont a vidék panasza elhangzott, mielőtt a központot elérte volna. Mi sem természetesebb, hogy a néma gyermeket az édes anya sem értette meg sokszoron.

Közgazdaságunk felette válságos idejében tehát elérkezettnek látjuk az időt, hogy megértjük egymást és vállvetett erővel működünk közre — vármegyénk gazdasági érdekeinek javára.

A közös megértéshez azonban a közös érintkezés, a közös erőfeszítéshez pedig az egyesülés szükséges.

Minthogy pedig mi magunk nem lehetünk mindenhol, kell hogy legyenek megbízottaink, a kik ezen érintkezést fentartják, a központ intézkedéseinek érvényt szereznek a vidéken és viszont a vidék szükségleteiről a központot mindenkoron tájékoztatják.

Nem elég, hogy egyesületünknek vezére legyen, nem elég, hogy központi tisztikarral rendelkezünk, — szükségünk van közkatonákra is, hogy egységes és fegyelmezett hadseregeként tömörülve vihesük győzelemre közgazdaságunk zászlóját.

Elhatároztuk ez okból a törvényhatósági szervezet mintájához képest a közgazdaság armádiáját szervezni.

Elhatároztuk a közigazgatási járások székhelyein azok területére nézve a járási főkegyeleket, ezek alatt pedig ugyanazon járások községeiben a vidéki bizottságokat illetőleg gazdaköröket megalakítani.

Sem erővel, sem pénzforrással, sem hatalommal azonban nem rendelkezvén, hazafias tisztelettel megkeressük ezennel hatóságunk ügybuzgó vezetőit, hogy befolyásukat mérlegbe vetve, ezen főkegyeletek megalakulására közrehatni sziveskedjenek.

Teljes mértékben számítunk hazafias támogatásukra, mert jól tudjuk, hogy földművelési országunkban, a ki a földmivest támogatja, az édes apját, kenyéradóját becsüli meg benne.

A midőn egyesületünk működését feltüntető évi jelentést, úgy a főkegyelet alapszabályainak mintáját megküldendők, — kívánjuk, hogy fáradozását a legjobb siker koronázza.

Nyilatkozat.

Dr. Donoszlovits Vilmos lapja, a „Zombor és Vidéke“, legutóbbi számában személyesen ellen sértő támadást intéz. Én összes személyes ügyeim a lovagias utra tereltem, illetve ott intéztem el. Így történt ez az 1896-ban, köztem és dr. Adamovits István ur között felmerült ügyben is, miként az alábbi okmány ezt tanúsítja:

Alulírottak a dr. Adamovits István és dr. Baloghy Ernő urak között felmerült becsületbeli ügyet, az e részben a mai nap délelőttjén megtartott tárgyalásból kifolyólag,

feltünk részéről a lovagiaság szabályainak megfelelőleg befejezettek jelentjük. S erről feltünknek a nyilatkozatot kiadtuk.

Zombor, 1896. évi november hó 15-én.

Dr. Thurszky Zsiga s. k.,

Szemző Károly s. k.,

mint dr. Balogh Ernő ur megbízottai.

Most azonban jónak látom a „Zombor és Vidék”-nek személyem ellen intézett támadási ügyét a büntető bíróság elé vinni s ott véglegezni.

Dr. Balogh Ernő.

Latinovits Pál főispán gyűjtése az újtemplomra.

Az épülő újtemplomra ömeltősága a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományokkal a következők járultak:

Folyó hó 11-én megjelent 53. számunkban a befolyt adományok összege 6127 K 34 f.

Széchenyi Tamás főszolgabíró ur gyűjtése járása területén:

Kula: Dr. Széchenyi Tamásné 5 kor. 50 fil., Borovánszki Gyuláné 5 kor., Schlagetter Izabella, Popovits Istvánné, dr. Récsai Ede, Boberits Milán, Gornisz Henrik 1—1 kor., Zeiss Károlyné, Fekete Endre 60—60 fil., Mutsch Adám, Fárbas József, Juhász István, Guszmann Izsó 50—50 fil., Juhász Györgyné, Ebena Józsefné, Kósa Györgyné, Mály Lászlóné, Lövy Adolfné, Kirilovits Izidorné, Récsai Miksáné, dr. Ormay Kálmán, Kovácsévits István, Fürst Gyuláné 40—40 fil., Polich Simon 30 fil., Schwerer József, Farkas Péter, Körmöczy András, Puhálák Gáspár, özv. Fárbas Martonné, Farkas Fábán, Gonczlik Imre, Rigó János, Fárbas Katalin, Czobor István, Hack Jakab, Takács Balázs, Höflich Mátyas, Kleiner Józsefné, Dudás Károly, Seherer Vendel, Mutsch József, Baity Lázár 20—20 fil., Galambos Károly, Szóke József 10—10 fil.

Uj-Verbász: Uj-Verbász község mint erkölcsi testület, Uj-verbászi takarékpénztár r. t. 5—5 kor., Wagner György 2 kor., Semmel Veisz, Delbasz R., Seidl Ferenc, Singerlink N., Kovalszky Lajos, Schueb Károly, Seidl Lipót 1—1 kor.

Kis-Kér: Dr. Schmidt Oszkár 2 K—f.

Kucura: Kucura község 5 kor., Szakácsy Sándor 2 kor., Juhász Sándor, Sztrilich Jenő, Welsch Alajos 1—1 kor.

10 K—f.

Torzsza: Gutvein Lajosné, Dupeza Kálmán, Schik J. Frigyesné 1—1 korona

3 K—f.

B.-Keresztur: Arnold Károlyné 2 kor., Hiel Józsefné 1 kor.

3 K—f.

Veprovác: Faller Alajos, Faller Alajosné 4—4 kor., dr. Szauer Károly, özv. Zányi Józsefné 2—2 kor., Foszter Gyula, Rapp János, Venk Károly 1—1 kor., Szeiler Jakab 20 fil.

15 K—f.

Az eddigi adományok összege 6207 K 14 f.

HIRDETÉSEK.

5304. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Ada község külterületén — a szállásokon — betöltendő községi szülésznoi állásra pályázatot nyitok, — s felhívom azokat, kik ezen 200 (kettőszáz) korona fizetéssel és a megállapított látogatási díjak élvezésével egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **folyó évi augusztus hó 25-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1902. július hó 6 án.

Dr. Mikosevits Kanut,

főszolgabíró.

2—1

5731/1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

O-Morovica községben lemondás folytán tisedésbe jött községi irnoki állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása 600 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy sajátkezűleg irt, a vármegyei 6/1887. közgy. sz. szabályrendelet 6—10. §-ának megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi augusztus hó 20-áig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni. Bács-Topolyán, 1902. évi július hó 10-én.

Császár,

főszolgabíró.

26 K 80 f.

20 K—f.

2 K—f.

VIII. gimn. oszt. végzett okleveles segédjegyző állást keres. Cime **Tegzes Károly** K.-K.-Halas, Pestmegye.

1290. szám.

kig. 1902.

Arlejtési hirdetmény.

O-Szivac község elüljárósága az 1903. évre szülésglendő tűzifa szállításának biztosítására ezennel írásbeli versenytárgyalást hirdet és felhívja mindazon vállalkozókat, akik O-Szivac község részére 1903. évre szülésglendő körülbelül 50 öl tűzifát szállítani óhajtanának, az iránti írásbeli zárt ajánlatukat O-Szivac község elüljáróságánál **folyó évi július hó 31-éig** nyújtsák be.

Az ajánlatban világosan kiteendő a fa minősége, annak ölenkénti egységára és a kirakodás állomása is.

O-Szivac, 1902. július hó 8-án.

3—3

A községi elüljáróság.

1237. szám.

kig. 1902.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Gyulafalva községben 4914⁹⁶⁰ hold területen — agarászat kizárásával — gyakorolható **vadászati jog** 1903. január 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évre nyilvános szóbeli árverés útján **folyó évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor** a község-házánál a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 100 korona, melynek 10%-a bánatpénzül a versenyzők által készpénzben leteendő; megjegyeztetvén, hogy ezen összeg az utolsó részletbe fog betudatni.

Egyéb feltételek a községi jegyzői iródaiban a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Gyulafalva, 1902. július hó 4-én.

Székely Sándor, Hajnal Antal, jegyző. 3—3 bíró.

Bámulatos olcsóságok

a Párisi Árúházban Zomborban.

Legújabb!! Legújabb!!

Honi batisztok 26 méterje.

Francia batisztok 32 méterje.

Cosmanosi Levantin 26 méterje.

Úri és női divatcikkekben és vásznakban nagy választék.

Tisztelettel

Tuna Gusztáv,
a Párisi Árúház tulajdonosa Zomborban.

Ujvidéki kiházasítási kölcsönös segélyegylet

többszörös nyereséget biztosít azoknak, kik leányaikat, özvegyeiket, rokonságból nőket s szolgálóikat tagokul beiratják. Példa: Egy családapa 10 éves leányaért, aki 18 éves korában férjhez megy, 8 év alatt kifizetett 355 koronát, 13 éves leányaért, aki 18 éves korában férjhez megy, 5 év alatt kifizetett 253 koronát, 18 éves özvegy leányaért, aki 2 év alatt férjhez megy, kifizetett 105 koronát, 13 éves szolgáló lányáért, aki 18 éves korában férjhez megy, kifizetett 253 koronát. Mind a négyért fizetett tehát 963 koronát, s ha a családnak adott 200 koronát, marad neki az egylet által kifizetett összegből, mely 3600 koronát tesz ki, 2437 korona tiszta nyereség. Közlebbi felvilágosítással szolgál: **Belohorszky Károly** tanító Ujvidéken.

11457. sz.

P. 1902.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Csataalja község határában levő urbéri birtokok tagosítása céljából a tényleges birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul **1902. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája** Csataalja községhezahoz kitézetett annak megállapítása végett, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak, a kiskornak és gondnokság alatt állók helyett azoknak igazolt gyámja vagy gondnoka szavazhat.

Meghatalmazott által való szavazáshoz elégséges a községi elüljáróság által hitelesített meghatalmazás is.

A szavazási lajstrom elkészítése Csataalja községhezahoz kiküldött bíró által 1902. évi július hó 30-ik napjának d. e. 9 órájkor fog megkezdeni, a mikorra az érdekelt felek, illetve birtokosok érdekeik megóvása és a szükséges felvilágosítások megadhatása céljából meghívattak.

Szabadkán, 1902. évi július 11-én.

Pánczél Zoltán, **Marián,**
jegyző. 3—1 h. elnök.

11643. sz.

P. 1902.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Béreg község határában levő urbéri birtokok tagosítása céljából a tényleges birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul **1902. évi augusztus hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája** Béreg községhezahoz kitézetett annak megállapítása végett, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak, a kiskornak és gondnokság alatt állók helyett azoknak igazolt gyámja vagy gondnoka szavazhat.

Meghatalmazott által való szavazáshoz elégséges a községi elüljáróság által hitelesített meghatalmazás is.

A szavazási lajstrom elkészítése Béreg községhezahoz kiküldött bíró által 1902. évi augusztus hó 2-ik napjának d. e. 9 órájkor fog megkezdeni, a mikorra az érdekelt felek, illetve birtokosok érdekeik megóvása és a szükséges felvilágosítások megadhatása céljából meghívattak.

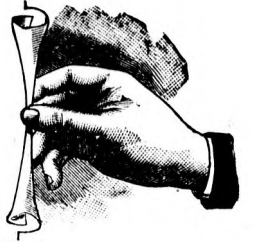
Szabadkán, 1902. évi július 11-én.

Pánczél Zoltán, **Marián,**
jegyző. 3—1 h. elnök.

A takarékoság és tisztaság kedvelői figyelmébe!

Használatban levő férfi-, női- és gyermekruhák továbbá ernyők, keztük, háztartási cikkek u. m.: függönyök, terítők, butorazóvetek, himzécek stb. gyakran használaton kívül helyzetnek esupán azért, mert megfoltosodtak, bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítással aránylag kevés költséggel ismét használhatóvá tehetők.

Ruhatisztítás vegyi úton!

A vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja (façon) megmarad. Legyenek azok bármivel díszítettek is. Vegyi úton a zsír s egyéb peccetek tökéletesen eltávolíthatnak s ki van az az eshetőség zárva, hogy az eltávolított, illetve kioldott peccetek újból előtűnjenek.

Első vegyészeti ruhatisztító intézet

*—2

Tulajdonos:

Szabó Károly,
Zentán.

Gyakran megtörténik, hogy ruhadarabok csak akkor küldetnek tisztítani, midőn a foltok eltávolítását már megkísérelték, miáltal a szín, sőt maga a szövet is oly mértékben van megtámadva, hogy tökéletes tisztítás többé alig érhető el. Az ily darabok esupán jótállás nélkül tisztíthatók.

Csomagolás. Ha a tisztítandók dobozban küldetnek, úgy azok, ha a doboz megfelelő, ugyanazon dobozban küldetnek vissza, máskülönben a saját dobozkészítő műhelyemben előállított dobozokban, kellő vigyázattal csomagolottnak a küldemények. Csomagolásért saját költséget számítom.

Átvételi elismervény. A küldemények átvételénél a t. rendelők értesítetnek s kívánatra közlöm a beküldött darabok tisztítási díját, mielőtt azok munkába vétetnek.

Elkészítési határidő. Rendes körülmények között 6—8 nap. Igen sürgős kivételnél a díjak költségét illetem arányában némileg magasabbak.

A radisicsi utcában fekvő 94. számú ház (ezelőtt Heincz- féle) bérbeadó, esetleg el- adó. Bővebb felvilágosítás nyer- hető **HEINDLHOFER R.** üzletében.

3—2

A bácsi tiszai ármentesítő társulat igazgatóságától Ó-Becsén.

376. szám.

1902.

Pályázati hirdetmény.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat által vállaltati uton foganatosítandó **műszaki ártérfejlesztési** munkálatok elkészítése tárgyában.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Tisza jobb partján Adorján községtől a bácsföldvári Ferenc-esatorna betorkolásáig 4 különálló öblötzetben és pedig az adorján—zentaiba 4757 kat. hold, a mohol—petrovoszellóiba 1830 kat. hold, a petrovoszelló—ó-becseibe 3762 kat. hold és az ó-becse—földvári öblötzetbe 4446 kat hold, összesen tehát 14795 kat. holdat kitevő mély ártér, és ezenkívül esetleg az öblötzeteket övező fensiki területekből bevonandó részeknek az 1830. és 1895. évi nagy vízszinre leendő (50 □ öles kockázatos) műszaki ártérfejlesztése elrendeltetvén, felkéretnek mindazon okleveles mérnök urak, kik hasonló munkálatokat már sikeresen végeztek, hogy ajánlatukat az összes kltlós és belső munkálatok elkészítésére úgy az egyes mint az összes 4 öblötzetre vonatkozólag elkülönítetten **1902. évi augusztus hó 6-ig** a bácsi tiszai ármentesítő társulat igazgatóságához Ó-Becsére a kellő okmányokkal felszerelve és az ajánlati összeg 10%-ának készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban Zentán Lukácsévits Ignác társ. pénztárnoknál történt letételről szóló igazolvány becsatolásával és 5 pecséttel lezárt levélben, ezen címezzel: „Ajánlat a bácsi tiszai ármentesítő társulat műszaki ártérfejlesztési munkálataira” — a társulat igazgatóságához Ó-Becsére küldjék be. A 10% bánatpénz a szerződés megkötése alkalmával 20%-ra egészítendő ki. A benyújtott ajánlatok felett a társ. közgyűlés fog határozni. A munkálatokra vonatkozó feltételek és egyéb adatok Ó-Becsén a társ. irodában tekinthetők meg. Ugyanitt nyerhetők a munkálatokra vonatkozó egyéb felvilágosítások is.

Ó-Becsén, 1902. július hó 10-én.

Tripolszky László,
igazgató-mérnök.

3—1

623. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 152/3. számú végzése következtében Henneberg Sándor zombori lakos ügyvéd által Richter Finkel és társa budapesti cég javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 733 kor. 40 fl. és járulékaik erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás utján felülfoglalt és 4740 koronára becsült különféle butorárúkol álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 152/6 1902. számú végzése folytán 733 korona 40 fillér tökekövetelés, ennek a lejáratától járó 6% kamatai és eddig összesen 118 kor. 20 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközésére **1902-ik évi július hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi június hó 26-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

3566. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-kulai járáshoz tartozó Veprovác községében lemondás folytán megtüresedett községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek, ezen állást elnyerni óhajtók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi augusztus hó 5-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. 600 korona évi fizetés.

2. Anyakönyvvezető-helyettesé leendő kineveztetése esetén 40 korona tiszteletdíj.

Ezen irnoki állásnak segédjegyzői állással leendő átváltoztatása még ez évben folyamatba fog tétetni.

Bács Kula, 1902. július hó 4-én.

Főszolgabíró ur szabadságon:

Radich Aladár,
szolgabíró.

3—3